

NİSA YILDIRIM

EPİDEMİK EROS

Paşa Gönül İsyanı

MAKSADI MEÇHUL BİR VAKA

Yirmi beş bin kûsur nüfuslu Benekli ilçesindeki tek iç çamaşırı mağazası geçen yıl yerli bir markanın şubesi olmuştu. O gün bugündür işleri açıldı, neredeyse bir dakika boş kalmaz oldu mağaza, yeni ismiyle “Paradise”. İlçenin tek hastanesi olan devlet hastanesinde ise yeni açılan ruh sağlığı bölümünün doktoru nihayet geçen hafta atanmıştı. Neredeyse bir yıldır bölüm ha açıldı ha açılacak denerek sabretmeleri öğütlenen Beneklililer, gelecek ayın sonuna kadar doktorun tüm randevularını doldurdular.

Psikiyatrist Hayal Yadiğâr taşındığının ertesi günü göreve başladığından çevresini keşfedecek zamanı olmadı. İstedığı gibi hastaneye yakın bir ev bulmuştu bulmasına, erken çöken akşam yüzünden iş çıkışında değilse bile, en azından sabahları şöyle bir etrafı dolaşabilirdi. Ancak oyalanıp da geç kalmaktan çekindiği için günlerce aynı caddeyi kullandı. Güzergâhı üzerinde üç süpermarket, bir berber, bir spotçu, bir şans oyunları bayisi, onlarca da az katlı apartman vardı ve bunlar Benekli'nin güne nasıl başladığını gözlemlemek için yetersizdi. Hayal o sabah evden biraz daha erken çıkıp trafiğe kapalı olan Çarşı Caddesi'nden geçmeye karar vermişti. Gerçi ufacak ilçenin güne başlayışından ne olacaktı, ne kadar şaşırıcı bir deneyim sunabilirdi ki metropolden gelene? Bu soruları hiç sormadı ruhun sırlarına hakim taze taşra doktoru. Sormamalıydı,

yoksa yeni hayatına alışamazdı.

Çoğu mağaza henüz kapalı olduğundan bir süre hızlı adımlarla yürüdükten sonra çarşının sonuna doğru iki kuyumcunun arasında girmiş ve pahada hafif kırmızı satenle sapsarı kuyumları gölgede bırakmış iç çamaşırı mağazasına yaklaştığında farkında olmadan yavaşlayıp durmuştu. Vitrin duvarını boydan boya kaplayan, haftalar önceki Sevgililer Günü tasarımından kalma Eros figürlü dev afiş dikkatini çekmişti. Figürün üst kısmında simli ve kocaman harflerle “*Bir Gün Sizi de Vuracak!*” yazıyordu. Hayal bulutların arasında elinde okuyla sırttan tombul oğlanla bakışırken arkasından, üç-dört metre uzağından, başı önde genç bir kadın elinde market poşetiyle yürüyordu. Mağazanın vitrinindeki yansımada havada yürüyor gibi görünen kadını izlemeye koyuldu Hayal. Tombul oğlanın oku başının biraz üzerinden geçti ve kadın gözden kayboldu.

Hayal yolu uzatmasına rağmen evinden çıktıktan on beş dakika sonra hastaneye varmıştı. Odasının önü kalabalıktı. Kapıyı kapattı, önlüğünü giyip masasına geçti. Sekreterinin getirdiği çayı içmeden bilgisayarını açtı. Kapının üzerindeki monitörde randevulu hastaların isimleri belirince bekleyenler hareketlendi. Muayenenin başlamasına on beş dakika vardı, her hastanın da on beş dakikası vardı muayene için. Hastanenin karşısındaki caddeden çarpışmaya benzer bir ses geldi. Hayal oturduğu yerden sıçradı ama ayağa kalkamadı, kalakaldı sandalyesinde. Sekreteri onun bu paniğine anlam veremedi. Pencereden bakıp önemsiz bir trafik kazası ya-

şandığını söyledi, yaralı falan yoktu. Hayal çayını bitirdi. Sekreter kapıyı açtı. İlk hastayı içeri aldılar.

*

Kaza yapan iki arabadan arkadakinin şoförü, Benekli Belediye Başkanı Feyyaz Kaşbol'un karısı Gönül'dü. Kuaföre gitmek için evden çıkmış olan Gönül, akan trafikte düz gidemeyecek kadar acemi değildi muhakkak. Fakat önündeki araba aniden durunca fizik kurallarını ihlal edemediğinden çarpmak zorunda kalmıştı. Arka tamponun çatırtısıyla içi ezilen kusurlu şoför söylenerek indi arabasından.

"Çık abla çık, eğileyim gel kafama da çık."

"Kardeşim sen durmadın mı pat diye önümde?"

"Bırak abla ya!"

"Hâlâ konuşuyor musun utanmadan?"

Belli ki adam karşısındaki kadının kim olduğunu bilmiyordu. Etraflarına toplanan kalabalığın arasından en cevval olanı, Başkan'ın karısına yardım etme fırsatını kaçırmamak için, "Geçmiş olsun yenge. İyi misin?" diyerek öne atıldı. "Arkadaşlar polisi arayın biriniz. Kardeşim bakınma sen de, fotoğrafını çek tamponun. Yenge siz benim arabaya geçin. Durmayın burada, biz hallederiz kalanını."

"Söyle çantamı versinler bari."

*

Marketten dönen Seher elindeki poşeti, mutfağa sığmadığı için

antrede duran yemek masasının üzerine bırakıp ellerini yıkamaya gitti. Salondaki televizyonun sesi sonuna kadar açıldı. On yaşına girmek üzere olan ortanca kızı kumandayı mikrofon yapmış, klip-te cıyak cıyak bağırarak şarkıcıya tiz sesiyle eşlik ediyor, kulakları ağır işiten kaynanası ise torununun performansını alkış tutarak izliyordu.

Seher yanlarına uğramadan yemek hazırlığına girişti. Kızartma tavasını çıkarıp yağı koydu, ocağı açtı, aceleyle soyup doğradığı patatesleri kızgın yağa attı. Portmantonun üzerinden eski bir gazete aldı. Ocağın yanına serip kızaran patatesleri üzerine çıkarmaya başladığı sırada gazetede ki reklama takıldı gözü. Çarşıda mağazası bulunan iç çamaşırı markasının vitrininde gördüğü *“Bir Gün Sizi de Vuracak!”* iddiasındaki Eros’lu afişin aynısıydı. Çok sürmedi, Eros tavadan çıkan patateslerin altında kaldı. Ocak kapanınca kızartma yağının sesi azaldı, salondan gelen ses yine katlanılmaz oldu.

Hızlı adımlarla salona vardığında bağırılmak için tuttu kendini Seher. Kızının elinden kumandayı kaptı, kanalı değiştirdi. Rastgele açılan kanalda gündüz kuşağı programı yayınlanıyordu. Seher etrafa yayılmış ıvır zıvırı toparlamaya girişince, kaynanası tespihini alıp çıktı, arka odada namaz kılacaktı.

“Benim Doktor Bey’e bir sorum olacak.”

“Buyurun kendisi dinliyor sizi. Alalım sorunuzu lütfen.”

“Doktor Bey, benim sorum gelinimle ilgili. Yani nasıl desem... Söylemesi ayıp benim oğlan karısına dokunamaz oldu. Ne zaman

buna elini sürmeye kalksa kız, 'Canım yanıyor,' diye bağıırıp kaçıyormuş."

Eğildiği yerden doğruldu Seher, elindekileri koltuğa bırakıp televizyona odaklandı.

"Oğlunuz kaç yıldır evli?"

"On beş, dört de çocuğu var ellerinizden öperler."

"Yeni değil yani, anladım. Devam edin lütfen."

"Valla, 'Kocamın dokunduğu yerlerime oklar saplanıyor gibi oluyor,' diyor. Yalnız kaldıkları zaman yerlere atıyormuş kendini, çığlık kıyamet odadan kaçtıyormuş falan."

"Aralarında şey olmuyor tabii bu durumda."

"Yok, olamıyor. Geçen gece oğlum uyurken evden çıkıp sabaha kadar dışarıda dolaşmış. Karakoldan aldılar gidip. Babası falan duydu, olay büyüdü. Herkes, 'Bunu boşaman lazım artık,' diyor. Oğlum tutturdu ben karımdan ayrılmam diye ama bir yandan da eve gidesi gelmiyor bu yüzden. Ben de iki arada kaldım."

"Ne zamandır sürüyor bu durum?"

"Bir ay kadar oldu."

Biri sekiz, diğeri on üç yaşında iki kızını daha vardı Seher'in. Onlar sabahçıydı, şarkıcı olma heveslisi olan ise öğlenci. Kaynanası tüm gün evdeydi. Seher ona bakmaya anne olmadan önce başlamıştı zaten, kayınbabası rahmetliydi evlendiğinde. Baba evinden iki mahalle ötedeki koca evine geçince hayatında fazla bir değişiklik olmadı Seher'in. Kızlık soyadınının bile yarısı değişti sadece,

nikâh salonuna Yıldız girdi Yılmaz çıktı. Senesine de anne oldu, hısım akrabasının dertlenmesine fırsat vermeden. İlk iki doğumu normaldi ama üçüncüde mecburen sezaryene aldılar. Doktor hata yaptı, rahmi zarar gördü, üçüncüsü son çocuğu oldu böylece. Üçüncü de kız diye kocası çok kızdı. Sonrasında huyu suyu değişti adamın. Kendi evine uzaktan akraba gibi gelir gider oldu. Uzaktan bakanlar çocukların babaları başlarında sandı.

*

Gönül kazadan sonra kuaföre gitmekten vazgeçmişti. Kendisini belediyeye bırakmalarını istedi. Görünmez kazanın haberini alan Başkan Feyyaz odasına girdiğinde bir karış suratla çay içeren buldu karısını. Asistanı kapıyı dışarıdan kapatıp karı kocayı yalnız bırakınca Feyyaz koltuğuna geçti, kollarını sümene dayayıp masaya abandı.

“Gözünü seveyim sürme artık şu arabayı. Yav araç evin önünde durmadı kaportacıda durduğu kadar.”

“Bayılma beni Feyyaz. Herif zank diye önümde durdu. Ben ne yapayım? Hırsızın hiç mi suçu yok canım? Başım tuttu, bir ilaç bulduruver.”

“Yapılısın satıyorum bu sefer, haberin olsun.”

“Sat da bak ne oluyor!”

“Hiç karışma gitti bile, sorduruyorum bugün sağa sola.”

Gönül sehpanın üzerinde yelpaze niyetine kullanabileceği kalın bir broşür arıyordu. O sırada Feyyaz'ın uzattığı kolonya şişesi-

ni görüp avucunu açtı. Kolonyalı ellerini yanaklarına çarparken, “Üzerime gelme benim elin öküzü yüzünden,” dedi. “Elim ayağım titriyor hâlâ. Pişkin herif bir de aşağı inmiş, terbiyesizlik yapıyor. Sırf sana laf gelmesin diye sustum ama içimde kaldı. Senden almayayım hırsımı şimdi.”

On beş sene önce, kızları ilkokula başladığı yıl ehliyet alan Gönül, geçen zaman içinde ufak tefek maddi hasara yol açan kazalar yapmıştı, doğru. Bunların sebepleri arasında sürekli çalan cep telefonu başı çekiyordu, bunu da asla reddetmedi. Fakat o gün ilk defa, gerçekten hiçbir kusuru yoktu ve muhakeme yoksunu kocası onu arabasını satmakla tehdit ediyordu.

Aynı günün gecesi Seherlerin evinde çocuklar ve yaşlı kadın uykudaydı. Seher kocasının artık uyumuş olduğunu düşünerek yatak odasına girdiğinde adamı yatakta otururken buldu ama göz göze gelmediler. Adam, karısının geceliğini giymek için soyunmaya başladığı anı kollayıp ayağa kalktı ve onu kolundan yakalayıp kendine çekti. Tam o anda Seher canı yanmış gibi geri çekildi. Ne olduğunu anlayamayan adam, “Ne oluyor kızım ya! Gelsene şuraya,” dedi öfkeyle, tekrar yatağa oturdu. Seher çekinerek yanına gitti kocasının, hali bir tuhaftı. Adam üzerine eğilip elini karnına koyunca bu kez, “Dokunma!” diye çılgık atarak ayağa fırladı.

“Kızım derdin ne senin? Hasta etmesene adamı.”

“Bilmiyorum ama canım acıyor.”

“Ne acıması lan? Bir şey yapmadım ki.”

“Ama bir şey oldu dokununca. Bir şey batmış gibi. Ok batmış gibi.”

Seher eliyle karnını tutarak bir köşede öylece duruyordu. “Hasta mısın nesin ya? Adamda asap bırakmadın gece gece,” diye söylenerek odadan çıktı kocası, banyoya gitti. Bir süre sonra suyun açıldığı duyuldu. Seher banyonun kapısına doğru yaklaştı, adamın duşa girdiğinden emin olmak için biraz bekledi. Hemen sonra yatak odasına gidip çıkardığı elbisesini giydi, sakince dış kapıya yürüdü, üzerine bir hırka aldı ve hayatında ilk defa o saatte, tek başına evden çıktı. Kocası duştan çıkınca Seher’i göremedi, “Çocukların yanında yatmıştır,” diye düşünüp yatağa uzandı, uykuya daldı, öfkesi geçmemiştir.

Evinin bulunduğu sokak geride kaldıktan sonra kalp atışları normale dönmeye başladı Seher’in. Etrafta kimsecikler yoktu. Birkaç sokak geçtikten sonra sadece tek katlı evlerin bulunduğu yokuştan aşağı yürüyen bir kadın gördü ama durmadı, yürümeye devam etti. Ayakları onu sokak lambalarının olmadığı toprak yola doğru götürdü. Dolunayın aydınlattığı bu yol ilçeyi tepeden gören, oldukça dik bir yamacın ucundaki ağaçlı alana çıkıyordu.

Seher yukarı yaklaştığında ağaçların altında başka kadınların da olduğunu fark etti. Arkasına baktığında ise az önce yokuştaki evlerin birinden çıkan kadının peşinden geldiğini gördü. İki de ağaçların altında konuşmadan duran kadınların arasına katıl-

dı. Kadınların sayısı kırka yakındı. Hepsi ayakta ydı, yüzleri aynı yöne, uykudaki ilçeye dönüktü.

Sessizliğı tepeye yaklaşan devriye aracının sireni bozdu. İki genç polis araçtan inip ağaçlı alana yürürken toplanmış grubun tamamen kadınlardan oluştuğunu anladığında iyice şaşırđı. Kadınlar kendilerine yaklaşan polislere doğru döndü, hepsi dalgın bakışlarla, sessizce beklemekteydi. Polislerden biri, “Çarpılmış mı oğlum bunlar?” diye fısıldadı. Gördükleri bu sahnenin ilçe tarihinde bir ilk olduğı kesindi ve duruma tuhaf demek hafif kalacağından, bu iki genç adam belli etmemeye çalışsa da fazlasıyla tedirgindi.

“Hanımlar, hayır olsun bu saatte. Bir durum mu var?”

Soru yanıtız kaldı. Kadınların bakışlarında en ufak bir değışiklik olmayınca diğeri polis, “İyi misiniz? Biri mi öldü? Ağır hastanız falan mı var?” diyerek tahmin yürütmeye çalıştı. Yerinde kim olsa aklına ilk önce bunlar gelirdi, kırk yıl düşünse ne olduğunu bilemezdi.

“Konuşsanıza ablacığım!”

Kadınlardan yine ses çıkmadı. Üstüne üstlük arkalarını dönüp az önceki gibi sessizce ilçeyi seyretmeye koyuldular. Belli ki olan bitenler bu iki genç adamın tecrübesini aşırıyordu.

“Takviye iste, var bunlarda bir şey.”

Polislerin sigaraları bitmeden bir başka polis aracı tepeye ulaştı. İki kişi inip kalabalığa doğru yürümeye başladı. Gelenlerden

biri komiserdi. Normalde devriyeye çıkmayan komiser, anons-
ta geçen, “Tepedeki kırk kadar konuşmayan kadın” bilgisini
duyunca kayıtsız kalamamış, olayı bizzat görmek istemişti. Üç
polisi geride bırakıp ağaçlık alana yaklaştı, ellerini beline koydu
ve düdüğünü çalarak kadınları kendisine döndürdü. Otoriter bir
sesle, “Evet hanımlar sorun nedir?” diye sordu. “Neden toplandı
burada? Hemen bir cevap alıyorum, sonra evlerinize dağı-
lıyorsunuz.”

Kadınlar birbirlerine baktılar, yine kimse konuşmadı.

“Kardeşim kafayı mı yediniz toptan? Bir iş mi geldi başınıza?”

“Hepsinin birden mi amirim?”

“Ben ne bileyim ulan, bana niye soruyorsun?”

Komiser sakin ve ikna edici olmaya özen göstererek tehditkâr
üslubunu yumuşatmaya çalıştı. İşin büyümesini istemiyordu.

“Hanımlar, bakın konuşmazsanız çocuklar alacak sizi. Burada
böyle duramazsınız. Toplu eyleme girer. İşlem mi yapalım illa?
Bunu mu istiyorsunuz?”

İşlem tehdidi işe yaramadı. Üç astının karşısında küçük düşen
komiser iyice sinirlenmişti. “Tamam yeter, kimlikler çıksın,” diye
çıkıştı. “Topla oğlum kimlikleri, çabuk olun.”

Genç polislerden biri yanlarına yaklaşıırken, kadınlar aynı
anda boş avuçlarını göstererek yanlarında kimlik olmadığını
anlatmaya çalıştılar. Komiser, kahvesini yarım bırakıp geldiği-
ne pişman olmuştu. “Bırak kalsın tamam,” dedi. “Alın hepsini

merkeze. Sabah gelip götürsünler.”

“Amirim araba yok o kadar.”

“Bagaja koyun bir kısmını.”

Komiser dilinin ucuna gelenleri kadınların yanında söylemek için derin bir nefes aldı. Mart soğuğu ciğerlerine batmıştı, mecburen öksürdükten sonra, “Üç-beş tur atıverin,” dedi. “Biriniz kalanların başında beklesin. Ben mi öğreteyim onu da?” Genç polisler kadınların bir kısmını gelen ilk araca bindirmeye uğraşırken iyice üşümüş olan komiser, “Bari bu işi becersinler,” diye düşünüp geldiği araca atladı, tek başına merkeze döndü.

*

Gün ağarırken kadınların ifadeleri ancak tamamlanmıştı. Hemen hepsi aynı cümleleri kuruyor, kocaları onlara dokunduğunda canlarının yandığını, vücutlarına “oklar saplanıyor gibi” hissederek dayanılmaz acılar yaşadıklarını tekrar tekrar anlatıyorlardı. Neden aynı gece kaçtıkları sorulduğunda ise her ne kadar doğru söylüyor olsalar da birbirlerinden haberdar olmadıklarını iddia etmeleri polislere inandırıcı gelmedi. Yine de kendilerine, kendilerinden başka kişi ya da kişilere, bu kişilere ait varlıklara, kamu malına, ilçenin yeşil alanlarına yahut bitki örtüsüne zarar verecek herhangi bir girişimde bulunmadıklarından, bir araya gelişlerinin spontane mi gerçekleştiği yoksa organize bir hareket mi olduğu kolluk kuvvetlerince fazla ciddiye alınmadı. İmzaları alınıp sabah evlerine gönderilmek üzere içeri yönlendirildiler.

*

08:00'a doğru kadınların kocaları emniyetin bahçesinde toplanmaya başlamıştı. Genç polisler hep bir ağızdan konuşan kalabalığı susturmayı başaramıyor, art arda gelen sorular yanıtlanmadıkça yaşanan kargaşa artıyor, gürültü tüm sokağa yayılıyordu. Komiserin kapıda görünmesiyle arkalardakilerin sesleri azaldı, en öndekilerden biri grubun sözcülüğünü üstlendi.

"Komiserim neymiş dertleri? Öğrenebildiniz mi bir şey?"

"Beyler, şu uğultuyu bir kesin önce. Önemli bir durum yok."

"Nasıl yok komiserim? Ne demekmiş evden kaçmak?"

"Kardeşim bağırma sen de. Uzatmıyoruz tamam. Karısını alan sakince evine gidiyor. Burada kavga edeni alırım içeri. Gidin evinizde konuşun."

Kadınları ikişerli sıra halinde dışarı çıkarmaya başladılar. Başlarındaki polis birini kolundan tutup çekerek, "Var mı bunun yakını?" diye sordu. Kalabalığın arasından bir adam hışımlla öne çıktı.

"Benim karım Memur Bey."

"Al abiciğim karını."

Adam karısının koluna yapışınca, kadın canı yanmış gibi çığlık atarak kolunu geri çekti.

"Ne oluyor lan? Ne bağırıyorsun ortalık yerde? Bitmedi rezilliğimiz anasını satayım. Kes sesini yürü."

Polis bir başka kadını göstererek, "Bu ablanın kimsesi var mı?" dedi.

“Var kardeşim, geldi burada.”

Diğer kadın da kocasının dokunuşuyla irkilip, “Ahh!” diye bağırdı. Az önce nispeten sakin görünen kocası öfkeyle yumruğunu sıktı ama komiseri kızdırmamak için kendini tuttu.

Sıra Seher’e gelmişti, tam kocasına teslim edileceği sırada, içlerinden gelen bir polis elindeki evrakla komiserin yanına koştu, kulağına fısıldadı. Maalesef iş büyümüş, yakın zaman önce yargı ile emniyet birimlerine destek olunması amacıyla kurulan ve yönetim kadrosu gizli tutulan “Memlekette Nizamın Muhafazası Birliği” olaya el koymuştu. Telaşla kalabalığın önüne doğru yürüyen komiser, tek elini havaya kaldırdı.

“Durun, kimse bir yere gitmiyor. Hanımları tekrar içeri alın. Gidenleri de döndürün yoldan.”

Seher’in kocası, “Hoppala!” dedi. “Bu da bize denk geldi iyi mi?” Komiser, “Oku evladım yüksek sesle,” diyerek elindeki evrakı genç polise uzattı. Genç polis hızla merdivenin üçüncü basamağına tırmandı ve elindekini okumaya başladı:

“Memlekette Nizamın Muhafazası Birliği’nden duyuru!

Dün gece yarısı memleketin çeşitli noktalarında amaçsızca dolaşırken emniyet güçleri tarafından fark edilen ve gözaltına alınan hanımların evlerine gönderilmeleri uygun bulunmamaktadır. Kamu sağlığı ve güvenliği göz önünde bulundurularak vakanın hassasiyetle araştırılması amaçlandığından, hanımların buldukları ilçelerin belediyelerine ait spor salonlarında toplanmalarına ve bir sonraki emre kadar kontrol

altında tutulmalarına karar verilmiştir. Bu süre içinde görevli şahıslar haricindeki kimselerle görüştürülmemeleri gerektiğinden, aile ve yakınlarına iltimas geçilmemesi bilhassa önem arz etmektedir.”

Kocaların isyanı büyümeden bastırılmalıydı. Zaten uykusuz olan komiser, adamları dağıtmak için kendini hiç yormayıp sis bombası atmayı düşünse de yok yere halkı kıskırtmakla itham edileceğini düşünüp bundan vazgeçti. Bu aşamada ses bombası da eleştiri alırdı. Şimdilik patlayıcılar beklesindi, diyaframa kuvvet kükredi.

“Susun! Susun dedim, kesin yaygarayı. Duydunuz emri. Karar kesin.”

“Komiserim ne demek oluyor bu şimdi? Ne halt etti bu karıların hepsi birden?”

“Biz de bilmiyoruz kardeşim. Bakılacak işte.”

Adamlar konu komşuya ne diyeceklerinin hesabını yaparak bahçeyi boşaltırken, kadınların yüzlerindeki sevinci göremediler. Gelen tebligattaki “memleketin çeşitli noktalarında” ifadesiyle kafaları karışan polisler, kendilerini bekleyen bir sürü angaryayı düşündükçe emekliliklerine kaç yıl kaldığını hesapladılar kafalarından, yılları saydıkça yüzleri asıldı. Kadınların sessizlikleri ortak bir sırrı paylaştıklarına yorulsa da aslında kendiliğinden gerçekleşmeye başlayan bu şey, adı her neyse, bir tek onları endişelendiriyordu.